Från: [redacted]
Skickat: Sun, 29 Sep 2024 15:31:03 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Ämne: Samrådssvar RUFS dnr 2024-0344
Bilagor: Remissyttrande RUFS Solhem final.pdf, Remissyttrande RUFS Solhem final.docx
Importance: Normal

Synpunkter på RUFS-förslaget.
mvh
[redacted]

SAMRÅDSSVAR RUFS 60

Till registrator.rlk@regionstockholm.se (Pdf- och Word-format)
Diarienummer 2024-0344

Innevarande regionplanering sträcker sig till år 2026. Med RUFS 60 vill Region Stockholm dra upp riktlinjer för de kommande decenniernas utveckling.

Vårt svar berör framför allt samrådsmissivets fråga 2 *Vision, mål och prioriteringar* samt fråga 1, *Styrkor och utmaningar.*

Idag samlar Östra Mellansverige (Stockholms, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands, Örebro och Östergötlands län) hela 43 procent av Sveriges befolkning. RUFS 60:s vision är att Stockholmsregionen ska växa från 2,5 till 3,3 miljoner år 2060. Stockholm ska under planperioden utvecklas till ’Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion’. Den internationella positionen ska stärkas. Åtta stadskärnor ska komplettera Stockholms centrala delar (Södertälje, Kungens Kurva-Skärholmen, Flemingsberg, Haninge centrum, Kista-Sollentuna-Häggvik, Arlanda-Märsta, Barkaby-Jakobsberg och Täby centrum-Arninge). Dessa regionala stadskärnor ska prioriteras i den rumsliga planeringen. Barriärer för ny infrastruktur ska tas bort för att förbättra den fysiska integrationen mellan olika bebyggelseområden. En kraftsamling behövs, enligt RUFS 60, för att nå den vision som skisseras i planen.

Frågeställningarna som framförs i samrådet gäller framför allt *metoderna* att nå planunderlagets vision, t.ex. vilka konkreta planer och underlag behöver tas fram under kommande år?

Solhem och Nälsta Villaägareförening ifrågasätter om målet med en ständigt ökande andel av Sveriges befolkning boende i Storstockholmsområdet är vad som gagnar den svenska befolkningen bäst? Gagnar Stockholmsregionens befolkning bäst? Det ökade trycket på bostadsmarknaden gör vardagen svår både för de som bor och de som flyttar in. En utveckling av ökat distansarbete gör möjligheterna till mer flexibelt arbets- och familjeliv större, även geografiskt. Kanske är det snarare regionala utvecklingscentra i andra delar av landet som ska stödjas för en hållbar utveckling. Umeå, Linköping-Norrköping, Göteborg-Borås, Malmö-Köpenhamn är sådana exempel. Mälardalen i sin helhet är annat exempel. Nya demografiska sifferunderlag pekar också mot en annan utveckling än den hittills förgivettagna. Den befolkningstillväxt vi hittills sett kommer inte att prägla kommande planperiod. Att daghem och skolor kan behöva stängas är ett uttryck för krympande efterfrågan på sådan samhällsservice och på bostäder, samtidigt som den växande andelen äldre reser andra sorts krav. Visionerna bör ta hänsyn till denna nya verklighet.

Liksom utvecklingsplanerna på tidigt 70-tal såg framför sig en gyllene utveckling där biltrafiken skulle få ta alltmer plats i Storstockholmsregionen, ser RUFS 60 en framtid där storstadsregionen ackumulerar en växande del av landets befolkning. Vi menar att visionen snarare bör vara att *kvalitativt* utveckla regionens styrkor än att kvantitativt bygga ut regionen och därmed ytterligare försvåra de boende- och trafiklösningar som pockar på sin lösning. Med RUFS expansion riskerar befintliga system att överbelastas och livskvaliteten för människorna att försämras. Situationen vid Spånga station är ett exempel på hur förtätad boendestruktur belastar det regionala och lokala transportsystemet. Redan idag är trafikproblemen här stora och de kommer att förvärras i takt med ny utbyggnad.

Människors prioriteringar och livsval förändras över tid. Trenden till ökad förtätning och koncentration är inte given. Vi menar att många människor söker andra kvaliteter. RUFS 60 talar om att värna naturområden med gröna kilar och vattenområden, men i praktiken innebär RUFS 60:s förslag en förtätning som hotar det gröna Stockholm. Vi menar att RUFS 60 inte tillräckligt analyserat förslagets konsekvenser inom detta område. För

en hållbar region krävs tillgång till fler grönområden/natur som kan ge rekreation och välbefinnande. Grönområden behövs också för att absorbera vatten - klimatförändringarna gör det mindre lämpligt att bygga nära vatten och alla planerade projekt lever rimligen inte upp till denna ambition.

Enligt tillgängliga mätningar av boendepreferenser vill de flesta människor bo med markkontakt och i eget boende. Sedan länge är nyproduktionen av småhus låg. RUFS 60 inriktas framför allt mot storskaligt byggande, där byggbolagen ges omfattande inflytande. Ett mer differentierat bostadsutbud behövs. Närhet till naturen är en dimension som många efterfrågar, bl.a. många barnfamiljer. Vi tror att en planering där småhus- och villaområden inkluderas tydligare än idag i högre grad skulle bidra till livskvaliteten för regionens befolkning. Existerande planeringsdokument för Stockholm Stad understryker betydelsen av de gröna trädgårds- och villamiljöer som existerar idag. Att värna dessa områden betyder att kulturella kvaliteter tas tillvara för stadens alla invånare, inte bara för de boende i området.

Behovet av *olika* bostadsformer i hela länet är stort och vi behöver tillgång till ett boende man förmår efterfråga. I dag ser vi många barnfamiljer välja bort Stockholmsregionen för att ha råd med villa eller radhus i kringliggande län. Stockholm måste kunna vara en region för människor i alla olika skeenden av livet. I det fortsatta arbetet med den regionala utvecklingsplanen bör därför behovet av radhus och villor prioriteras högre.

För Stockholm är en hållbar och jämlik samhällsutveckling fundamental. RUFS 60 noterar att en befolkningsökning kan riskera att förvärra ojämlikheten mellan olika delar av staden. Vi menar att utmaningarna främst bör mötas inom en region med måttliga ambitioner att bli större snarare än att dessa utmaningar riskerar växa inom ramen för den expanderande region RUFS förespråkar.

Sammanfattningsvis menar vi att alternativa scenarier – med sina för- och nackdelar – skulle behöva finnas med i utvecklingsplanen. Människors boendepreferenser pekar idag inte på att det är en ökad urban förtätning i storstäderna som efterfrågas, snarare ett boende i mer regional skala över landet. Vi menar att man inte bör ta för givet att Stockholm måste fortsätta växa. Rapporten gör inte tillräcklig analys av de potentiella negativa effekter som expansionen skulle kunna föra med sig för befolkningen.

Plandokumentets vision bör därför inte, enligt vår mening, vara en Stockholmsregion som växer från 2,5 till 3,3 miljoner. Snarare är det Stockholmsregionens *kvalitativa* kvaliteterna som behöver en kraftsamling. Innovationer på miljöområdet, arbetsmarknadssatsningar, smarta trafiklösningar är exempel där mervärden kan skapas för regionen utan den av utvecklingsplanen förväntade befolkningstillväxten. Rapporten behöver vidareutvecklas med hänsyn till hållbarhetsaspekter – skyddet av naturen, klimatresiliens, bevarandet av kulturområden, stärkt social hållbarhet, transportsystemens funktionalitet och mångfalden av boendepreferenser. RUFS 60 bör inte föras vidare i beslutsprocessen innan planen kompletterats med alternativa och fördjupade analyser med kvalitet som riktlinje snarare än kvantitet.

För Solhem och Nälsta Villaägareförening
2024-09-29
[redacted]

villaägarna

SOLHEMS VILLAÄGAREFÖRENING